

Dr. Pálffy Ilona

Elnök

Nemzeti Választási Iroda

Elnöki Titkárság

Budapest

Alkotmány u. 3.

1054

Postai cím:

Budapest

Pf. 547.

1397

Tárgy: Felszólítás a választások tisztaságát veszélyeztető internetes kérelembenyújtási lehetőség megszüntetésére.

Tisztelt Dr. Pálffy Ilona Elnök Asszony!

Az alábbiakban egy, a választások tisztaságát veszélyeztető, súlyos eljárási hiányosságra hívjuk fel figyelmüket, és ezennel felszólítjuk a Nemzeti Választási Irodát a hiányosság azonnali orvoslására.

Jelenleg a központi és szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket interneten, az előzetes személyazonosítást megkövetelő Ügyfélkapu-hozzáférés nélkül is be lehet nyújtani (www.valasztas.hu).¹ Így bárkinek lehetősége nyílik néhány, a lakcímkártyán szereplő személyazonosító adat birtokában arra, hogy az interneten bármiféle személyazonosítás nélkül valaki más nevében névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket nyújtson be.² Nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét mindenki számtalan élethelyzetben meg kell, hogy adja másnak, a személyi azonosítót pedig az elmúlt évek akármelyik népi kezdeményezésekor vagy népszavazási aláírás-gyűjtéskor megszerezhették. Az adatokat az ajánlóíveken is könnyű lesz megszerezni, de ezek az adatok jellemzően egy ingatlan adásvételi szerződés megkötésekor is megadásra kerülnek.

A személyazonosítást nélkülöző eljárás a következő eredményekre vezethet:

- (1) A megfelelő adatokhoz hozzájutva bárkinek lehet a felvételét kérni a nemzetiségi névjegyzékbe. Ennek eredményeképp az illető választópolgár nem szavazhat az országgyűlési választásokon a pártlistára.
- (2) Amint megnyílik erre a lehetőség, ugyanígy más nevében átjelentkezést lehet kérelmezni egy több száz kilométerre lévő szavazókörbe. Ez ahhoz vezet, hogy a választópolgár nem tud saját szavazókörében szavazni, csak ott, ahová – tudtán kívül – a nevében valaki átjelentkezett.

Ha valakinek a nevében a szavazás napját megelőző ötvennyolcadik nap előtt átjelentkezési kérelmet adtak be, az illető választópolgár erről a választási szervek által kiküldött értesítőn még tájékoztatást kaphat.³ Akinek nemzetiségi adatait viszont kellően későn módosítják,

¹ 2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárástól (a továbbiakban: Ve.) 92. § (1), (2), 110. § (1)

² Ve. 92. § (1)

³ Ve. 115. § (1)

vagy akit kellően későn jelentkeztenek át másik szavazókördbe, az lehet, hogy erről csak a szavazás napján, a szavazatszámlláló bizottságtól értesül.⁴ Az internetes nemzetiségi választópolgárként történő regisztráció módosítására és az átjelentkezésre a szavazás napját megelőző pénteken 16 óráig van mód.⁵ Ha tehát valakinek az utolsó pillanatban kéri nemzetiségi adatai módosítását, vagy az utolsó pillanatban jelentkeztetik át, esélye sincs arra, hogy bármit tehessen annak érdekében, hogy ne sérüljön a választójoga.

A csalás lehetőségét egyszerűsíti, hogy amennyiben a választópolgár névjegyzékben szereplő lakóhelyétől illetve értesítési címétől eltérő értesítési címet jelölnek meg kérelmében, a választópolgár, akinek személyi adataival visszaéltek, nem is értesül az illetékes választási iroda névjegyzékkel kapcsolatos kérelemtől hozott döntéséről.⁶

Más identitásának az ellopása és ilyen módon a szavazás lehetőségének csorbítása bűncselekmény.⁷ Ez azonban nem menti a választási szervezetet, amelyek a kérelmek személyazonosítás nélküli benyújtásának lehetővé tételével a tömeges csalásra teremtenek lehetőséget. A választások tisztaságának megőrzése a választások megszervezéséért felelős állami szervek kötelezettsége.⁸ Ez a kötelezettség pedig magában foglalja a választások tisztaságát biztosító eljárási garanciák biztosítását.

Felszólítjuk tehát a választási szervezetet, hogy alakítsák át a jelenlegi névjegyzékekkel kapcsolatos kérelmezési eljárást úgy, hogy az a választások tisztaságának megfelelő garanciáját biztosítsa. A személyazonosítást nélkülöző internetes kérelem-benyújtás során nem érvényesülnek elégségesen ezek a garanciák, ezt az eljárást tehát azonnali hatállyal meg kell szüntetni.

Felhívjuk továbbá a választási szervek figyelmét arra, hogy továbbra is kötelességük biztosítani a névjegyzékekkel kapcsolatos kérelmek benyújtásának megfelelő alternatíváit, amelyek minden állampolgárnak méltányos lehetőséget biztosítani a kérelmek benyújtására.

Budapest, 2014. január 7.

Üdvözlettel:

Szabó Máté Dániel
Társaság a Szabadságjogokért (TASZ)
szakmai igazgató

⁴ Az eljárás a lakóhelytől eltérő értesítési cím megadására is lehetőséget ad. Ennek következtében az illetékes választási iroda névjegyzékkel kapcsolatos kérelemtől hozott határozatáról az értesítőt olyan címre is lehet kérni, ahol a kérelmezőként feltüntetett választópolgár azt biztosan nem kapja meg. Ve. 92. § (2).

⁵ Ve. 249. § (1) 250. § (2), (5)

⁶ Ve. 48. § (3), 92. § (2), 95. § (3), 116. § (2)

⁷ Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény), Btk. 219. § (1) a), 350. § d)

⁸ Ve. 76. § (1) c), g), vö. Ve. 2. § (1) a)